

ועדה לפי תקנה 25 לתקנות בריאות העם (עוסקים בסייעוד בבתי חולים) התשמ"ט
1988 ותקנות 15-16 לתקנות בריאות העם (צוות סיעודי במרפאות) התשמ"א -
1981

02/02/2020

לכבוד
מנכ"ל משרד הבריאות
מר משה בר סימן טוב

בעניין:

מנכ"ל משרד הבריאות
באמצעות באת – כוחו עוה"ד שרה שר לב
לשכת היועמ"ש, משרד התובע הראשי
משרד הבריאות, ירושלים

הקובל

נגד

אינסה שניידר [REDACTED]
ע"י ב"כ עוה"ד אירנה שפירו
מרחוב יגיע כפיים 2/228 תל אביב

הנקבלת

הקובלנה

1. הנקבלת אחות מוסמכת [REDACTED] אשר בתקופה הרלוונטית לכתב הקובלנה שימשה אחות אחראית במחלקה סיעודית א1 בבית האבות "כיפת זהב" שבחיפה.
2. כנגד הנקבלת הוגש כתב אישום בתיק ת.פ. 8628-03-17 במסגרתו הואשמה בעבירות של הפרת חובה של אחראי – עבירה לפי סעיף 337 לחוק העונשין התשל"ז 1977 (להלן "החוק"), עבירה של הזנת מושגחים לפי סעיף 362(ג) לחוק ועבירה של הפרת חובת דיווח ע"פ סעיף 368(ג) לחוק.
3. הנקבלת הודתה בכתב האישום המתוקן ובעבירות המיוחסות לה וכתוצאה מכך הורשעה בדין ודינה נגזר לה-6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות ע"פ המלצת הממונה על עבודות שירות, שישה חודשי מאסר על תנאי שלא תעבור, תוך שלוש שנים, אחת מהעבירות בהן הורשעה, ופיצויים למתלוננים בשיעור של 2,000 ₪ לכל אחד מהם.
4. בעקבות הרשעתה של הנקבלת וגזר הדין בעניינה, הוגש כתב קובלנה נשוא דיון זה כנגד הנקבלת.

5. ביום 29.1.2020, נערך דיון בעניינה של הנקבלת במהלכו נטענו טענות הצדדים.

6. הוועדה

חברי הוועדה: הגב' אסנת בראל - יו"ר, האחיות שרה אפרתי - חברה, עו"ד משה ארד - חבר, מונו ע"י המנהל הכללי של משרד הבריאות לדון בקובלנה.

7. טענות הקובל

א. הליך המשמעת שונה באופיו מההליך הפלילי וכפועל יוצא קיים הבדל בין העונש המוטל בגין עבירה פלילית לבין אמצעי המשמעת המוטל בגין עבירת משמעת. הוועדה אינה כפופה לדיני הראיות.

ב. התקנות תפקידן להסדיר את העיסוק במקצוע הסיעוד במגמה להגן על טובת המטופלים והכלל.

ג. אמצעי המשמעת נועד לשרת את התדמית הראויה ותפקודו הראוי של שירות המדינה.

ד. הנקבלת פגעה באופן קשה בחסרי ישע שהיו נתונים לאחריותה, אף שבפועל לא היא זו שפגעה בהם פיזית אלא שהדברים נעשו תחת עינה הפקוחה, בידעיתה ולפי הוראותיה.

ה. מגזר הדין ניתן ללמוד עד כמה הייתה תמורה התנהלות הנקבלת והתנהגות אלה שהיו נתונים למרותה ואחריותה. די אם נצטט את המשפטים הראשונים לגזר הדין לטאשמים 1-3 כפי שבאים לידי ביטוי בעמ' 23 סעיף 102 כדי לקבל מושג ולו הקלוש ביותר על התנהלות הנקבלת ושותפיה לכתב האישום כדי להבין במה דברים אמורים.

וכך נכתב בגזר הדין: "הפרשה העומדת במרכזו של הדיון שבפני מעוררת תחושות קשות של שאט נפש ותיעוב. מעשיהם הבזויים של הנאשמים מעוררי חלחלה. הצמייה בסרטונים שתוגשו במסגרת ראיות המאשימה, קשה ומעיקה. קשישים חסרי ישע המצויים ברובם בדמי ימיהם, שאינם מסוגלים לדאוג לצרכי מחייתם ובריאותם, הפכו לשק החבטות של הנאשמים אשר נהגו בהם באלימות, בגסות דוח וללא כל רגישות של חמלה אנושית המתבקשת באופן טבעי מגילם ומצבם הבריאותי...".

ו. לנוכח האמור ביקשה ב"כ הקובל להמליץ על הרשעת הנקבלת.

8. טענות הנקבלת

א. הנקבלת לא יוצגה כראוי בבית המשפט ויש כוונה להגיש בקשה למשפט חוזר בעניינה.

ב. סעיפי האישום בהם הואשמה והורשעה הנקבלת אינם תואמים את מעשיה ובהכרח אינם חלים על העבירות המיוחסות לה בכתב האישום. כך לדוגמה טוענת ב"כ הנקבלת כי סעיף 337 לחוק בו הואשמה אינו חל עליה הואיל ולדבריה, לא הפרה הנקבלת כל חובה לספק למתלוננים צרכי מחיה או לדאוג לבריאותם ולמנוע כל פגיעה בהם. דבר זה חל לדבריה על הנהלת המוסד בו חוסים המתלוננים.

ג. כמו כן טוענת הנקבלת כי סעיף 3362 לחוק האמור אינו חל על הנקבלת הואיל ומדובר בחיוב המוטל על אדם לדאוג לצרכי קטין בעוד שבמקרה שבפנינו לא מדובר בקטינים.

ד. אין בידינו לקבל טיעונים אלה של ב"כ הנקבלת וזאת מן הטעמים הבאים:

1. הנקבלת הודתה בכתב האישום המתוקן לאחר שהצדדים הגיעו להסדר לפיו תודה בכתב האישום המתוקן וזאת בהיותה מיוצגת ע"י עורך דין מטעמה.
2. פסק הדין ניתן ביום 8.2.2018 ומאז לא הוגש ערעור, לא הוגשה בקשה להארכת מועדים להגשת ערעור ולא הוגשה בקשה למשפט חוזר.
3. יוצא אפוא כי פסק הדין חלוט ואין כל מקום להתכחש לו כפי שמנסה ב"כ הנקבלת.
4. סעיף 337 לחוק קובע מפורשות כי המפר חובה לספק לחסרי ישע הגנה בהיות האדם חב חובה שכזו הרי שעבר עבירה על החוק. הנקבלת בהיותה אחת אחראית הממונה על צוות המחלקה היא זו שחבה בחוב האמור והיא זו שהפרה אותו ואף הודתה בכך. לפיכך אין מקום לקבל טיעונה של הנקבלת בעניין זה.
5. סעיף 3362(ג) לחוק אינו עוסק רק בקטינים כפי שטענה ב"כ הנקבלת אלא גם ל"מי שאינו מסוגל לדאוג לצרכי חייו" ואשר אינו בהכרח קטין. לפיכך גם הטיעון בעניין זה נדחה.

9. המלצה

הנקבלת הורשעה בדין ע"פ הודאתה בכל האישומים שיוחסו לה בתיק פלילי 17-03-8628 ודינה נגזר. מאז הרשעתה של הנקבלת בתיק האמור חלפו כשנתיים כך שפסק הדין הפך חלוט. משכך והואיל וטענות הנקבלת באשר להרשעה נדחו, אנו ממליצים על הרשעת הנקבלת בעבירות המשמעת המיוחסות לה בכתב הקובלה.

11. טיעונים לעונש

ב"כ הקובל

- א. מעשי הנקבלת וחבריה לעבודה חמורים ביותר הואיל ויש בהם פגיעה בחסרי ישע שנתונים להשגחתה של הנקבלת וזו הפרה את חובתה כלפי אותם חסרי ישע וחשפה אותם לפגיעה קשה ביותר.
- ב. האינטרס הציבורי הוא למנוע מאחות שהורשעה בעבירות מסוג זה להמשיך ולטפל בחולים או במטופלים נשוא כתב האישום.
- ג. יש להתייחס לחומרה המשתקפת מפסק הדין והאמירות שיוחסו לנקבלת במהלכו.
- ד. בשל חומרת העבירות יש לבטל את רישיונה של הנקבלת ולחלופין להתלותו לתקופה של חמש שנים.
- ה. כמו כן מבקשת הנקבלת להתיר את פרסום ההמלצה והחלטת המנכ"ל בעניין זה.

ב"כ הנקבלת

- א. הנקבלת בת 61 שנים ללא הרשעות קודמות.
- ב. עבדה 25 שנים כאחות בבתי אבות ובכל אותה תקופה ללא כל תלונות.
- ג. האירועים נשוא העבירות בהן הורשעה הנקבלת אירעו בין היתר גם בשל מצוקת כח אדם חמורה. מדובר בצוות של 3 עובדים אשר אמורים לטפל בכ-40 חולים בין השאר להחליף להם טיטולים, להאכילם, לחלק תרופות, להלבישם ולרחצם ועוד מטלות שאין כל אפשרות לעמוד בהן במסגרת הזמן הקצוב לכל משמרת ובמספר המוגבל של חברי הצוות.
- ד. על משרד הבריאות חלה החובה לפקח על מוסדות מעין אלה ולדאוג לכך שהטיפול הנכון יתאפשר.
- ה. הנקבלת לא עובדת מאז 2017 כאחות ומאז המועד האמור עובדת בניקיון.
- ו. הנקבלת לא מקלה ראש בעבירות שבוצעו והביעה חריטה על מעשיה.
- ז. יש להטיל על הנקבלת אמצעי משמעת מידתי כדי לאפשר לנקבלת להשתקם.

2. דיון

- א. בפנינו קובלנה העוסקת באחות מוסמכת שהורשעה ע"פ הודאתה בכתב האישום החמור שהוגש נגדה.
- ב. מעיון בדברי כב' השופט שדן את הנקבלת ניתן להבין עד כמה חמורים הם מעשי הנקבלת כפי שיוחסו לה בכתב האישום. וכלשון ביהמ"ש בעמ' 33 לפסק הדין: "מעשיה של הנקבלת חמורים ומהווים מעילה בתפקידה ובאימון שניתן לה על ידי משפחות המטופלים שהיו במחלקתה ותחת השגחתה. תחת לדאוג לרווחתם ואיכות חייהם של אותם מטופלים ולוודא כי הטיפול המוענק להם הינו מיטיב ומתחשב בצרכיהם ובמצבם השברידי, הנחילה הנאשמת שיטות עבודה שהגיעו לעתים כדי התעללות באותם קשישים... דומה כי רווחתם ואיכות חייהם של המטופלים לא היתה בראש שיקוליה של הנאשמת".
- ג. אכן מעשיה ומחדליה של הנקבלת כמתואר בפסק הדין חמורים ביותר. יחד עם זאת שירות המבחן המליץ על עבודות שירות בניגוד לעמדת המאשימה ובית המשפט אימץ המלצה זו.
- ד. יתרה מכך מתסקיר שירות המבחן עולה תמונה די קשה ועגומה של הרקע האישי והמשפחתי של הנקבלת. [REDACTED] טרם מעצרה בגין התיק נשוא כתב האישום, התגוררה בדירה שכורה בחיפה אך נאלצה לפנותה מכיוון שלא עמדה בתשלומי השכירות.
- ה. לנקבלת [REDACTED]

ו. עוד נקבע בתסקיר כי לנקבלת אין "קווי אישיות תוקפניים" אך נאלצה ל"רצות את הממונים עליה מחשש פן תאבד את עבודתה".

ז. הנקבלת אינה מסוכנת לציבור.

ח. הנקבלת קיבלה אחריות על מעשיה והביעה חרטה.

ט. בעניין האחות דנה בן מאיר שהורשעה בשמונה מקרים של התעללות בחסרי ישע קיבל כבי המנכ"ל את המלצת רוב חברי הועדה כי רישיונה של האחות יותלה לתקופה של שלוש שנים. משכך לא ראינו להמליץ על ביטול רישיונה של הנקבלת.

לאור כל האמור ובאם ההמלצה להרשיע את הנקבלת תתקבל, אנו ממליצים כאמצעי משמעת, להתלות את רישיונה של הנקבלת לעיסוק כאחות מוסמכת לתקופה של שלוש שנים זאת בשים לב לעובדה שהנקבלת לא עובדת כשלוש שנים במקצועה, בשים לב לעובדה שהביעה חרטה על מעשיה בשים לב למצבה האישי והמשפחתי של הנקבלת כמתואר ע"י שירות המבחן ובשים לב לתקדימים השונים.

עו"ד משה ארד, חבר

גבי שרה אפרתי, חברה

גבי אסנת בראל, יו"ר